

לימוד צוות- שבת פרשת בהעלותך

בהקדמתנו לספרו 'חובת התלמידים' טען האדמו"ר מפאסצ'נה שציקר החינוך טמון בשאלת "למ כי יצקו לא יסור ממנו" - כלומר, בשאלה- האם החינוך נשאר נאמן לערכי ולחינוך שהוטמע בו, למ אצת צקנתו. שהרי אחרת- אין צה חינוך. חינוך הוא הטמעת ערכים בלי, ולא חיבור של החינוך לערכי מסויים, לטווח קצר. מבחו הצמיחות, אם כן, הוא מבחו קובע בחינוך. האם החינוך צמיג לפלעי הצמח, המקום והחברה?
 תכונת ההתלהבות, ככלל, נתפסת כתכונה חיונית אצל מחנכים. אנחנו אזהבים לראות מחנכים ש'בוערים' על נשוא מסויים, מתלהבים ממנו ומעבירים אותו באופן כזה למ תלמיה, למחנכים שלהם.
 אלא שיש בהתלהבות מן התענוג. שיחה מלהיבה, מסולעת מהר מאד לגרום לשומעים אותה, להתלהב מהעניין. אלא שכמהירות ההתלהבות, כך מהירות הדעיכה. המתלהבים מהרה, עלולים ברע אחר למ איבוד. לייטנו לעצריי אנשי חינוך מתלהבים, מלאי כריזמה וחיות, לא עלוה בקנה אחד עם אמונתנו בחינוך לטווח ארוך ולתלהבי צומק בחינוך.

"וידבר ה' אל-משה לאמר: אל-אָהרן ואמרָת אליו בהעלתך את-הנֹרָת אל-מול פְּנֵי הַמְּנוּרָה יאירו
שבַּעַת הַנֹּרוֹת:

307

גוֹיעֵשׂ כֵּן אָהֲרֹן אֶל-מֹול פְּנֵי הַמְּנוּרָה הַעֲלֶה נִרְתִּיָּה כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת-מֹשה" (דברים ח')
רש"י. בתחילת הפרשה מביא את המדרש הידוע בעניין הדלקת נרות המנורה, ומסביר ש"צריך להדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה". על פניו- זוהי הוראה כמעט טכנית. המדרש מדייק מהמילה 'בהעלתך'- שהדרישה היא שהשלהבת תעלה בעצמה, לאחר שהכהן ידליק אותה. על פניו, זו גם דרישה טבעית, שהרי לא היינו מצפים שהכהן יעמוד עם הנר בידו לאורך כל היום... אלא שבעומק הדברים, אני חושב שרש"י מאיר את הנקודה שהסברנו לעיל. את המנורה יש להדליק באופן כזה- שהיא תבער מעצמה, עד שהשלהבת תעלה מאליה, ללא עזרת שום גורם חיצוני.

אל לנו לסמוך על הכריזמה ועל יכולת השכנוע הנקודתית שלנו. כמחנכים, עלינו לתבוע מעצמנו שהשלהבת תהא עולה מאליה- שהחניכים שלנו ירצו ויאהבו את הדברים שנאמר להם, עד כדי כך שהאש שנקרבם תבער גם ללא עזרתנו, וגם בעת שלא נהיה שם לידם, להבעיר את האש.

זהו חינוך לאמת- חינוך שלא פועל רק באופן חיצוני על התלהבות רגעית, אלא חינוך שדואג להטמיע מושגים לטווח ארוך, מתוך הבערה פנימית של הדברים אצל החניכים. אין כאן התנגדות להתלהבות וכריזמה, ההיפך! התלהבות בחינוך היא חשובה ביותר, אבל את מבחן התוצאה נבחן לא ב'הידלקות' של החניך, כי אם במוכנותו לדלוק מעצמו בעניין. השאלה אינה האם החניך התלהב לרגע, אלא האם שלהבתו עולה מאליה.